VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Commissievergaderingen
Agenda

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS EN SCHOLENBOUW

Woensdag 14 oktober 2026 vanaf 14 uur

Brussels Hoofdstedelijk Parlement – Lombardstraat 69 – zaal 206

Voorzitter: De heer Emile Luhahi

1. Samengevoegde vragen om uitleg (R.v.O, art. 59, 6, c)

- Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende het voorziene bedrag van 2,515 miljoen euro tegen schooluitval

- Vraag om uitleg van de heer Jan Busselen aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende het verdwijnen van KANS Centraal Meldpunt en de nieuwe aanpak van schooluitval

- Vraag om uitleg van de heer Benjamin Dalle aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de financiering van initiatieven rond het voorkomen van schoolverzuim en schooluitval

- Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende PISA en de groeiende onderwijsongelijkheid in Brussel

- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de PISA-resultaten

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, en aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende lege brooddozen in de hoofdstad

- Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende redelijke aanpassingen voor leerlingen met specifieke leerstoornissen

- Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende het uitblijven van gemeentelijke deelname aan de Zomerscholen in Brussel

- Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende artificiële intelligentie in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

- Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende honderden gezinnen op wachtlijsten voor een bereikbare plaats in het Nederlandstalig secundair onderwijs

- Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de voorrang op basis van kennis van het Nederlands

- Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende het voorziene bedrag van 216.000 euro voor taalondersteuning in het Brusselse hoger onderwijs

- Vraag om uitleg van mevrouw Najima El Arbaoui aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende het lerarentekort en extra taallessen

- Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de implementatie van de nieuwe onderwijsvisie in de Nederlandstalige basisscholen in Brussel

- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende ‘Uitrol Ieder kind taalheld’

Samenstelling van de commissie

Vaste leden
Mevrouw Celia Groothedde
De heer Emile Luhahi
Mevrouw Najima El Arbaoui
De heer Gilles Verstraeten
Mevrouw Imane Belguenani

Plaatsvervangers
Mevrouw Lotte Stoops
De heer Stijn Bex
De heer Fouad Ahidar
De heer Mathias Vanden Borre
De heer Sven Gatz

Toegevoegde leden
De heer Bob De Brabandere
De heer Pascal Smet

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: €2,515 miljoen tegen schooluitval: hoeveel jongeren houden we daadwerkelijk aan boord?

Mijnheer het collegelid,

Een jongere die de aansluiting met school verliest, dreigt niet alleen leerachterstand op te lopen, maar ook het vertrouwen in zijn of haar schoolloopbaan en toekomstperspectief te verliezen. De strijd tegen problematische afwezigheden en vroegtijdig schoolverlaten verdient daarom een centrale plaats in het onderwijsbeleid.
In juli kondigde u voor het schooljaar 2026-2027 een investering van 2,515 miljoen euro aan om schooluitval tegen te gaan. Via Time In wordt begeleiding binnen de school versterkt. Via Time Out kunnen leerlingen tijdelijk terecht bij gespecialiseerde partners wanneer een intensievere of andere vorm van ondersteuning nodig is.
Die aanpak kan waardevol zijn, maar de beoordeling ervan moet verder gaan dan het aantal gestarte trajecten. Een eerste cruciale vraag is hoe snel een leerling na een signaal daadwerkelijk passende hulp krijgt. Een school kan een probleem tijdig herkennen, maar wanneer capaciteit ontbreekt of de wachttijd oploopt, blijft de jongere intussen zonder voldoende ondersteuning.
Een tweede aandachtspunt is de continuïteit van het traject. Wanneer een leerling tijdelijk buiten de school wordt begeleid, moet duidelijk blijven wie verantwoordelijk is voor het contact met de leerling en de ouders, de onderwijsdoelen, de voorbereiding van de terugkeer en de opvolging nadien. Een jongere mag niet tussen school, CLB en externe partner uit beeld verdwijnen.
Ook de draagkracht van schoolteams moet worden meegenomen. Vroegdetectie, overleg met gezinnen en intensieve begeleiding vragen tijd en deskundigheid. Het College moet daarom kunnen aantonen hoe de middelen scholen daadwerkelijk versterken en hoe de nieuwe aanpak aansluit bij bestaande opdrachten van het CLB en andere partners.
Als oppositielid wil ik deze investering beoordelen op bereik, toegankelijkheid en resultaat. Daarbij moet ook zichtbaar worden wat gebeurt met jongeren voor wie de eerste aangeboden begeleiding niet volstaat, met aanvragen waarvoor niet onmiddellijk plaats is en met trajecten die voortijdig worden stopgezet.

Mijn vragen:

1. Van welke beginsituatie vertrekt het beleid? Welke recente cijfers gebruikt u voor problematische afwezigheden, onderbroken schooltrajecten en vroegtijdig schoolverlaten in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, en hoe worden deze verschillende situaties in de monitoring van elkaar onderscheiden?

2. Hoe wordt de 2,515 miljoen euro voor 2026-2027 verdeeld tussen Time In, Time Out en eventuele andere onderdelen? Kunt u per spoor de begunstigden, opdrachten, beschikbare capaciteit en het aandeel nieuwe middelen tegenover bestaande financiering toelichten?

3. Welke aanmeldingscriteria en maximale of streefwachttijden gelden voor Time In en Time Out? Hoeveel leerlingen kunnen gelijktijdig worden begeleid en welke oplossing is voorzien wanneer een leerling dringend hulp nodig heeft maar er geen plaats beschikbaar is?

4. Wie bewaakt het volledige traject van de leerling? Welke bindende afspraken bestaan tussen school, ouders, CLB en uitvoerende partner over onderwijscontinuïteit, informatie-uitwisseling, terugkeer na een Time Out en opvolging in de maanden na die terugkeer?

5. Welke meetbare resultaten wilt u tegen het einde van het schooljaar 2026-2027 bereiken op het vlak van bereik, aanwezigheid, hervatting van regelmatig onderwijs, duurzame schooldeelname en vroegtijdige uitval? Hoe wordt rekening gehouden met verschillen in ondersteuningsnood en dossiercomplexiteit?

6. Wanneer ontvangt de Raad een eerste voortgangsrapport en een volledige evaluatie? Zal daarin ook worden gerapporteerd over wachttijden, geweigerde of onvervulde hulpvragen, trajecten die voortijdig stoppen, terugkeer naar school en concrete bijsturingen?

Mijnheer het collegelid,

Het succes van deze investering mag niet worden afgemeten aan het aantal dossiers dat wordt geopend, maar aan de vraag of jongeren tijdig worden bereikt en duurzaam opnieuw aansluiting vinden bij onderwijs.
Ik verwacht daarom transparantie over capaciteit, wachttijden, verantwoordelijkheden en resultaten, zodat de Raad kan beoordelen of deze 2,515 miljoen euro daadwerkelijk voorkomt dat jongeren uit beeld verdwijnen.

Ik dank u.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Jan Busselen
Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: het verdwijnen van KANS Centraal Meldpunt en de nieuwe aanpak van schooluitval
Klik of tik om tekst in te voeren.

Geacht collegelid De Smedt,

In een recent interview met BRUZZ stelt u dat onderwijs voor u “de kern van het succes van de Vlaamse Gemeenschap” is. U benoemt daarbij ook de problematiek van schoolverzuim en schooluitval. U noemt die problematiek “gigantisch groot” en stelt dat de aanpak ervan een belangrijke prioriteit is. Dat is terecht. Achter problematische afwezigheden zitten vaak complexe situaties waarin onderwijs, welzijn, gezin, gezondheid, armoede en psychologische problemen samenkomen. Daarom is het belangrijk dat er niet alleen ondersteuning is binnen de school, maar ook wanneer een leerling, gezin en school vastlopen.

Tegen die achtergrond baart het verdwijnen van KANS Centraal Meldpunt Brussel ons zorgen. KANS was sinds schooljaar 2017-2018 een netoverstijgend initiatief onder regie van Triptiek vzw, de samenwerkingsorganisatie van de drie Brusselse CLB's. De financiering liep tot 30 juni 2026 en werd niet verlengd. Sinds 1 augustus bestaat KANS niet meer.

KANS had drie belangrijke functies: consult en informatie, trajecten op maat uitwerken en regisseren en het Brusselse zorg- en hulpverleningsaanbod ontsluiten. Het richtte zich op leerlingen, ouders, scholen en zorgprofessionals, in het bijzonder CLB-medewerkers.
De meerwaarde zat onder meer in het netoverstijgend werken. Een complexe casus werd bekeken vanuit de concrete noden van de leerling. Dankzij de multidisciplinaire expertise en het beroepsgeheim van de CLB's kon KANS vervolgens verschillende betrokkenen samenbrengen en de regie opnemen wanneer meerdere vormen van hulp nodig waren.

En die nood lijkt niet kleiner te worden. De cijfers van KANS tonen over de jaren heen een duidelijke stijging van de aanmeldingen, zowel uit het basis- als het secundair onderwijs.
Stel bijvoorbeeld een zevenjarige leerling met veel afwezigheden en te laat komen, een leerachterstand en toenemende demotivatie, terwijl er ook problemen/uitdagingen zijn binnen het gezin. Dan volstaat extra ondersteuning binnen de school niet noodzakelijk. Er kan tegelijk nood zijn aan gezinshulp, psychologische begeleiding, leerondersteuning en een concreet plan om de leerling opnieuw naar school te krijgen.

Precies daar lag de meerwaarde van KANS: verschillende betrokkenen samenbrengen, een traject op maat uitwerken en ervoor zorgen dat iemand de regie bewaakt.
Tegelijk kiest u in de nieuwe aanpak duidelijk voor een versterking van Time-in. Dat is op zichzelf positief. Scholen moeten problemen inderdaad zo vroeg mogelijk kunnen opvangen en versterkt worden in het uitbouwen van een positief schoolklimaat. Maar Time-in en KANS zijn niet hetzelfde. Time-in richt zich vooral op ondersteuning binnen de school. KANS bood ondersteuning bij complexere situaties waarin het schoollopen al ernstig onder druk stond en waarbij een meer intensieve individuele aanpak en trajectregie nodig waren.

De fundamentele vraag is dus: wat gebeurt er met de leerlingen voor wie Time-in niet volstaat? Ook de rol van de CLB's binnen de nieuwe aanpak lijkt nog onvoldoende duidelijk. Als een CLB-medewerker vandaag met een complexe casus zit waarbij school, gezin,

psychologische hulpverlening en andere diensten moeten worden samengebracht, waar kan die persoon dan terecht?

Daar komt nog een bredere bekommernis bij. Terwijl u het belang van preventie benadrukt, heeft de Brusselse regering beslist om de financiering van veertien preventieprojecten stop te zetten, waaronder JES en Teach for Belgium. Schooluitval ontstaat immers niet alleen binnen de schoolmuren. Jongeren hebben ook nood aan begeleiding en ondersteuning die grootstedelijke maatschappelijke problemen aankaarten.

Daarom heb ik vijf vragen.

1. Waarom heeft de VGC beslist om de financiering van KANS niet te verlengen, ondanks de stijgende vraag naar de werking? Welke inhoudelijke en budgettaire afwegingen lagen aan die beslissing ten grondslag?

2. Hoe maakt u binnen de nieuwe aanpak het onderscheid tussen leerlingen die geholpen kunnen worden met Time-in en leerlingen die nood hebben aan intensievere individuele begeleiding en trajectregie? Waar kunnen leerlingen en gezinnen terecht wanneer ondersteuning binnen de school onvoldoende blijkt?

3. Hoe beoordeelt u de expertise die KANS sinds 2017 heeft opgebouwd? Erkent u de specifieke meerwaarde van de combinatie van CLB-expertise, multidisciplinariteit, beroepsgeheim, netoverstijgend werken en trajectregie? En waar wordt die expertise vandaag voortgezet?

4. Welke concrete ondersteuning krijgen de drie Brusselse CLB's vanaf nu bij complexe dossiers rond schooluitval? Waar kunnen CLB-medewerkers terecht voor consult, netwerkvorming en trajectregie wanneer zij zelf vastlopen met een complexe casus?

5. Tot slot: hoe garandeert u dat ook het basisonderwijs voldoende aandacht krijgt? De cijfers van KANS tonen immers een duidelijke stijging van de aanmeldingen uit het basisonderwijs, terwijl de nieuwe Time-in-aanpak sterk lijkt te vertrekken vanuit het secundair onderwijs. En hoe verhoudt het verdwijnen van KANS zich tot uw ambitie om schoolverzuim en schooluitval krachtig aan te pakken, in combinatie met de besparingen op andere preventieve jongerenwerkingen?

Dank u.

Met dank voor uw antwoorden,

Jan Busselen

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Benjamin Dalle
Datum van indiening: 14/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

---

Onderwerp: financiering van initiatieven rond het voorkomen van schoolverzuim en schooluitval

Geacht collegelid,
Tijdens de vergadering van de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 27 mei 2026 stelde ik u een vraag om uitleg over de ondersteuning van initiatieven rond het voorkomen van schoolverzuim en schooluitval. In het bijzonder vroeg ik u naar de financiering van Nederlandstalige initiatieven binnen de aangekondigde Gewestelijke projectoproepen van Minister Laaouej en het waarborgen van de continuïteit van bestaande Nederlandstalige initiatieven.
U verklaarde toen dat er de nodige reflectie was geweest en overeenstemming was gevonden over de verdeling van de middelen, maar dat u nog uitkeek naar de finale beslissing. U verzekerde dat de expertise en lopende trajecten op het terrein maximaal zouden worden voortgezet, en tegelijk werk gemaakt zou worden van een scherper beleid binnen het tweestromen-model van de Time-in/Time-out benadering.
Deze zomer werden de Gewestelijke projectoproepen gelanceerd. Het gaat om bestaande programma's ter bevordering van de schoolinschakeling van de Brusselse jongeren, aangevuld met een nieuwe oproep: de Projectoproep 'Preventieprogramma tegen schoolverzuim (PSV)', de Projectoproep 'Programma voor de ondersteuning van activiteiten die erop gericht zijn kinderen en jongeren te begeleiden bij hun scholing en hen burgerzin bij te brengen (PBSB)' en 'Ondersteuning voor schoolsucces (ONS)'.
Opmerkelijk is dat de huidige oproepen expliciet gericht zijn op Franstalige scholen en/of Franstalige verenigingen. Nederlandstalige scholen en organisaties kunnen niet deelnemen.
Wat betreft de ondersteuning van Nederlandstalige initiatieven kent het Gewest een subsidie toe van 1,02 miljoen aan één Nederlandstalige vzw, KOZAC. Deze vzw werd opgericht in 2017 met als doel het nemen van kwaliteitsvolle initiatieven ter bevordering van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in het algemeen en in het bijzonder van het onderwijs van kinderen en jongeren in instellingen van de VGC. Minister Laaouej verklaarde dat KOZAC, in overleg met de VGC, projecten ter bestrijding van schoolverzuim in het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal uitvoeren.
Tegelijkertijd hebben twee vzw's die zich de afgelopen jaren met de VGC hebben ingezet rond schoolverzuim en schooluitval, Abrusco vzw en Triptiek, met het KANS Centraal Meldpunt Brussel, hun werking beëindigd op 1 september 2026. Volgens Abrusco is dit het gevolg van een aanpassing in de gemaakte subsidiekeuzes.
Mijnheer de Minister, ik heb binnen deze context een aantal vragen:

1. Waarom wordt het Nederlandstalige aandeel binnen de Gewestelijke middelen ter preventie van schoolverzuim en schooluitval toegekend aan één vzw, zonder projectoproep, zonder gepubliceerde ontvankelijkheids- en selectiecriteria en zonder rangschikking, terwijl het Franstalige aandeel wel via oproepen wordt verdeeld?
2. Welke rol speelt KOZAC binnen de strategie van de VGC rond het voorkomen van schooluitval en schoolverzuim en wat is haar expertise rond deze thema’s?

3. Hoe zullen de middelen vanuit het Gewest concreet worden ingezet voor initiatieven rond de preventie en aanpak van schooluitval? Welke partners en projecten zullen worden ondersteund?
4. Welke middelen maakt de VGC zelf vrij voor de aanpak van schooluitval en schoolverzuim en hoe verhouden deze zich tot de Gewestelijke subsidie?
5. Waarom is ervoor gekozen om lopende trajecten op het terrein, met name van Abrusco en het KANS Centraal Meldpunt Brussel, niet langer te ondersteunen, zoals u eerder suggereerde?
6. Welke structuur of structuren nemen de werking rond Time Out initiatieven over? Hoe zal de opgebouwde expertise gewaarborgd worden? Waar kunnen kinderen en ouders nu terecht met hun zorgen?

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Fouad Ahidar
Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

---

Onderwerp: PISA en de groeiende onderwijsongelijkheid in Brussel
Mijnheer het collegelid,
De nieuwe PISA-resultaten zijn een verontrustend signaal.
Vlaanderen behoort voor wiskunde en wetenschappen nog steeds tot de beter presterende onderwijssystemen van Europa. Maar de achteruitgang is duidelijk. Sinds 2015 verloor Vlaanderen 32 punten voor wiskunde en maar liefst 44 punten voor leesvaardigheid. Tegelijk daalt het aandeel toppresteerders en neemt het aandeel leerlingen dat het basisniveau niet haalt toe.
Maar minstens even zorgwekkend is wat achter die gemiddelden schuilgaat: de sociale kloof blijft groot.
Bij de sociaal-economisch meest kwetsbare leerlingen haalt ruim vier op de tien het basisniveau voor lezen niet. Bij leerlingen met een migratieachtergrond of een andere thuistaal gaat het om bijna de helft. Tegelijk weten we dat een deel van deze verschillen samenhangt met de sociaal-economische positie van leerlingen.
Ook de genderkloof valt op: meisjes scoren 27 punten hoger voor lezen, en die kloof groeit. Bij wiskunde zijn jongens dan weer sterker vertegenwoordigd bij de toppresteerders.
Dat zijn geen toevallige verschillen. Ze tonen dat niet elke leerling met dezelfde kansen aan zijn schoolloopbaan begint.
En dat is bijzonder relevant voor Brussel.
Eén op de drie Brusselse kinderen leeft in een huishouden met risico op armoede. In het Nederlandstalige Brusselse onderwijs heeft bovendien ongeveer drie kwart van de leerlingen een andere thuistaal dan het Nederlands. Ook de schoolloopbanen verschillen sterk. In sommige Brusselse gemeenten heeft bijna een kwart van de leerlingen in het secundair onderwijs meer dan twee jaar schoolachterstand, terwijl dat in andere gemeenten aanzienlijk lager ligt.
De maatschappelijke druk is dus niet gelijk verdeeld. Bijgevolg kan ook de onderwijsopdracht van scholen niet overal dezelfde zijn.
De VGC erkent dat zelf. In het bestuursakkoord wordt onderwijs omschreven als een belangrijke hefboom om sociale ongelijkheid weg te werken. Tegelijk stelt de VGC dat er voldoende ruimte en ondersteuning moet zijn waar de druk het hoogst is.
Dat klinkt logisch. Maar dan moeten we ook kunnen aantonen dat dit in de praktijk gebeurt.
Niet alleen hoeveel middelen we investeren is belangrijk. De vraag is waar ze terechtkomen, op basis waarvan en met welk resultaat.
Mijnheer het collegelid, daarom heb ik vijf vragen.

1. Hoe vertaalt het college de nieuwe PISA-resultaten naar het Brusselse onderwijsbeleid? Welke conclusies trekt u daarbij uit de sociale, talige en genderongelijkheid die uit deze resultaten naar voren komt?
2. Hoe brengt de VGC vandaag de verschillen tussen Brusselse scholen op het vlak van sociale kwetsbaarheid, schoolachterstand en onderwijsnoden systematisch in kaart?
3. Welke Brusselse scholen ervaren vandaag de grootste maatschappelijke druk, welke bijkomende ondersteuning krijgen zij en op basis van welke objectieve criteria wordt die ondersteuning toegekend?
4. In hoeverre kan het college aantonen dat die ondersteuning daadwerkelijk bijdraagt aan betere onderwijsresultaten?
5. Welke concrete structurele maatregelen neemt het college om de ongelijkheid tussen Brusselse leerlingen en scholen te verkleinen, met behoud van hoge verwachtingen voor elke leerling? En hoe wilt u daarbij de groeiende kloof in leesvaardigheid tussen jongens en meisjes aanpakken?

Dank voor uw antwoorden.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Gilles Verstraeten
Datum van indiening: 14/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: PISA-resultaten

De resultaten van het nieuwe PISA-onderzoek (Programme for International Student Assessment) van de OESO bevestigen de al jaren aanhoudende neerwaartse trend in de leerprestaties van Vlaamse vijftienjarigen. Vooral voor wiskunde en leesvaardigheid is de achteruitgang duidelijk. Voor wiskunde daalde de Vlaamse score met 32 punten tegenover 2015 en met 12 punten tegenover 2022. Voor lezen bedraagt de daling respectievelijk 44 en 16 punten.

Ook het aandeel leerlingen dat het basisniveau niet haalt, neemt toe. Bijna drie op de tien Vlaamse leerlingen halen voor lezen het basisniveau niet; voor wiskunde gaat het om meer dan één op de vijf. Tegelijk neemt het aandeel toppresteerders af. In vergelijking met het OESO-gemiddelde valt bovendien op dat Vlaamse leerlingen minder nieuwsgierigheid en doorzettingsvermogen tonen. Ook ervaren ze minder ondersteuning van hun familie bij schoolwerk. Het lerarentekort zorgt eveneens voor hinder, al wordt die in andere landen zwaarder ingeschat dan bij ons.

Deze resultaten moeten ons zorgen baren. Talent is de belangrijkste grondstof waarover onze samenleving beschikt. We mogen deze negatieve trend dan ook niet relativeren, maar moeten alles op alles zetten om de leerprestaties opnieuw te versterken. Daarbij is een sterke beheersing van het Nederlands essentieel. Leerlingen met een migratieachtergrond en/of een andere thuistaal presteren gemiddeld minder goed, al verkleint dat verschil wanneer rekening wordt gehouden met hun sociaaleconomische achtergrond. Dat onderstreept het belang van een sterke taalbasis. Taalvaardigheid is immers niet alleen bepalend voor leesvaardigheid. Ook om wetenschappelijke en wiskundige problemen te begrijpen, te analyseren en op te lossen, is een goede beheersing van het Nederlands noodzakelijk.

Met haar sterke focus op Nederlands, kennis en basisvaardigheden kiest de Vlaamse Regering duidelijk voor de juiste hefbomen. Sinds 2021-2022 krijgen kleuters met een onvoldoende KOALA-resultaat verplicht een intensief taaltraject of taalbad. Zo wordt al op jonge leeftijd ingezet op het versterken van de taalvaardigheid en de leerprestaties.

Daarom had ik u graag volgende vragen gesteld:

- Hebben we zicht op de PISA-resultaten voor de Nederlandstalige scholen in Brussel?
- Deelt de minister de analyse dat de dalende PISA-resultaten aantonen dat het versterken van de basisvaardigheden, met Nederlands als fundament, prioritair moet blijven binnen het Vlaamse onderwijsbeleid, ook in Brussel?
- Zult u de resultaten van het PISA-onderzoek bespreken tijdens uw volgend overleg met Vlaams Onderwijsminister Demir?
- Het aandeel toppresteerders daalt. Welke rol krijgt het OCB in de uitvoering van het Vlaamse beleid om sterke leerprestaties te bevorderen, en hoe wordt het OCB hierin concreet ingezet?

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 3/09/2026

Aan: **Elke Van den Brandt**
Bevoegdheden: collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid
Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: : Lege brooddozen in de hoofdstad: hoeveel kinderen gaan met honger naar een Nederlandstalige school in Brussel? Voedselarmoede, gezonde schoolmaaltijden en gelijke kansen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Mijnheer het collegelid,
Mevrouw de collegevoorzitter,

Een nieuw schooljaar betekent voor duizenden Brusselse kinderen opnieuw leren, vrienden terugzien en nieuwe kansen krijgen.
Maar voor sommige kinderen begint die schooldag met een veel fundamentelere vraag:
zal ik vandaag voldoende kunnen eten?
In Brussel groeit volgens recente cijfers van de VGC één op vier kinderen op in armoede.
Achter dat cijfer zitten kinderen.
Kinderen die niet altijd het nodige schoolmateriaal hebben.
Kinderen voor wie een uitstap financieel moeilijk ligt.
Maar ook kinderen die 's morgens zonder ontbijt naar school komen of 's middags een lege of onvoldoende gevulde brooddoos bij zich hebben.
En dat laatste mogen we niet minimaliseren.
Voeding is geen detail in het leven van een kind.
Een kind dat honger heeft, moet tegelijkertijd proberen te leren, zich te concentreren en zich te ontwikkelen.
Voedselarmoede is daarom niet alleen een sociaal probleem. Het raakt rechtstreeks aan onderwijs, welzijn, gezondheid en gelijke kansen.
De VGC erkent die problematiek zelf.
Voor het schooljaar 2026-2027 wordt 750.000 euro uitgetrokken om Nederlandstalige scholen te ondersteunen bij de schoolkosten van kwetsbare gezinnen. Die middelen kunnen onder andere gebruikt worden voor warme maaltijden en tussendoortjes.
Daarnaast werd vlak voor de start van dit schooljaar aangekondigd dat de VGC en de Vlaamse overheid samen bijna 440.000 euro investeren in gezonde voeding voor Brusselse kleuters.
Via 27 Nederlandstalige kleuterscholen met veel leerlingen uit een kwetsbare sociaaleconomische context zouden 2.585 kinderen toegang krijgen tot gezonde maaltijden, tussendoortjes of ontbijtinitiatieven.
Ik juich iedere investering toe waardoor een kind niet met honger in de klas hoeft te zitten.
Maar deze cijfers roepen tegelijkertijd belangrijke vragen op.
Want wat gebeurt er met de kinderen die niet in één van die 27 scholen zitten?
Wat gebeurt er wanneer een kind in het lager onderwijs met een lege brooddoos naar school komt?
Wat gebeurt er met een jongere in het secundair onderwijs die thuis niet voldoende te eten krijgt?
En vooral: weten we eigenlijk hoeveel kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel vandaag structureel onvoldoende toegang hebben tot gezonde voeding?
De VGC stelt dat scholen zelf het beste weten welke gezinnen ondersteuning nodig hebben.
Daar zit natuurlijk een belangrijke waarheid in.
Leerkrachten, directies en zorgteams zien vaak als eersten wanneer een kind problemen heeft.

Maar we mogen van een leerkracht ook niet verwachten dat hij of zij het volledige sociale vangnet wordt.
En we mogen voedselarmoede bij kinderen al helemaal niet pas ontdekken wanneer iemand toevallig ziet dat een brooddoos leeg is.
Daarom moeten Onderwijs en Welzijn elkaar hier vinden.
De VGC zegt in haar bestuursakkoord 2026-2029 zelf dat ze Nederlandstalige scholen wil stimuleren om duurzame, gezonde en betaalbare tussendoortjes en schoolmaaltijden aan te bieden.
De ambitie staat dus op papier.
De vraag is nu hoe we ervoor zorgen dat die ambitie terechtkomt op het bord van ieder kind dat ze nodig heeft.
Want het kan wat mij betreft niet de bedoeling zijn dat de toegang tot gezonde voeding afhankelijk wordt van de school waar een kind toevallig is ingeschreven, van een subsidieaanvraag die een school al dan niet indient of van de aanwezigheid van een gemotiveerde directie die zelf naar oplossingen zoekt.
Mijnheer het collegelid, mevrouw de collegevoorzitter, daarom heb ik de volgende vragen:
1. Heeft de VGC vandaag zicht op het aantal kinderen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel dat geconfronteerd wordt met voedselarmoede? Wordt geregistreerd hoeveel leerlingen zonder ontbijt naar school komen, geen lunch bij zich hebben of structureel onvoldoende toegang hebben tot gezonde voeding? Indien die cijfers niet bestaan, bent u bereid dit in kaart te brengen?
2. Voor het schooljaar 2026-2027 wordt 750.000 euro voorzien voor tussenkomsten in schoolkosten, waarbij scholen de middelen onder andere voor maaltijden kunnen gebruiken. Hoeveel van dat budget werd tijdens het vorige schooljaar effectief besteed aan maaltijden en voeding? Hoeveel leerlingen werden daarmee bereikt en hoeveel scholen gebruikten de middelen specifiek voor voeding?
3. De VGC en de Vlaamse overheid investeren bijna 440.000 euro in gezonde voeding voor 2.585 kleuters in 27 Nederlandstalige scholen. Op basis van welke criteria werden precies deze 27 scholen geselecteerd? Hoeveel andere scholen met een vergelijkbaar kwetsbaar leerlingenprofiel vallen vandaag buiten deze maatregel en waarom?
4. Waarom beperkt deze specifieke maatregel zich tot kleuters? Welke structurele ondersteuning bestaat er voor leerlingen uit het lager en secundair onderwijs die met voedselarmoede worden geconfronteerd? Is het College bereid te onderzoeken hoe het aanbod naar deze leerlingen kan worden uitgebreid?
5. Welke structurele samenwerking bestaat er tussen Onderwijs en Welzijn binnen de VGC om voedselarmoede bij kinderen vroegtijdig te detecteren en gezinnen vervolgens naar passende ondersteuning te begeleiden? Welke rol krijgen daarbij het Onderwijscentrum Brussel, de Brede Scholen, de CLB's, de Huizen van het Kind en andere welzijnspartners?
6. Wat is uiteindelijk de ambitie van dit College tegen het einde van deze legislatuur? Wilt u evolueren naar een situatie waarin ieder kwetsbaar kind in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel gegarandeerd toegang heeft tot voldoende gezonde voeding op school? Zo ja, welke concrete doelstellingen, timing en middelen koppelt u daaraan?

Mijnheer het collegelid,
Mevrouw de collegevoorzitter,

Een lege brooddoos lijkt misschien iets kleins.
Maar achter die lege brooddoos kan een veel groter verhaal zitten van financiële problemen, armoede en sociale uitsluiting.
En precies daar moet een overheid aanwezig zijn.
Niet om scholen met nog meer administratieve taken op te zadelen.
Niet om leerkrachten verantwoordelijk te maken voor armoedebestrijding.
Maar wel om ervoor te zorgen dat een probleem wordt gezien voordat het de ontwikkeling van een kind begint te bepalen.
Een kind dat honger heeft, heeft geen gelijke onderwijskansen.

Daarom mogen we kinderarmoede niet pas ontdekken wanneer een leerkracht ziet dat een brooddoos leeg is.
We moeten ervoor zorgen dat geen enkel kind in ons Nederlandstalig onderwijs de schooldag met honger moet doorkomen.

Ik dank u.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Fouad Ahidar
Datum van indiening: 3/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

---

Onderwerp: Redelijke aanpassingen voor leerlingen met specifieke leerstoornissen
Mijnheer het collegelid,
Voor de meeste leerlingen betekent de start van een nieuw schooljaar vooral opnieuw wennen aan een nieuwe klas, nieuwe leerkrachten en een nieuw ritme.
Voor een leerling met dyslexie, dysorthografie, dyscalculie, dyspraxie of een andere specifieke leerstoornis kan die start echter veel meer betekenen.
Afspraken van het vorige schooljaar moeten worden doorgegeven. De juiste hulpmiddelen moeten beschikbaar zijn. En de leerling en zijn of haar ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat de nodige ondersteuning vanaf de start van het schooljaar opnieuw wordt toegepast.
Denk bijvoorbeeld aan een leerling met dyslexie die meer tijd nodig heeft om een toets te maken, of gebruikmaakt van voorleessoftware omdat het lezen van teksten voor hem of haar veel meer inspanning vraagt. Voor een leerling met dyscalculie kunnen dan weer andere hulpmiddelen of aangepaste afspraken noodzakelijk zijn.
Voor die leerling zijn redelijke aanpassingen geen extraatje. Ze kunnen het verschil maken tussen volwaardig kunnen deelnemen aan het onderwijs en voortdurend tegen dezelfde drempels aanlopen.
Maar laten we duidelijk zijn: een redelijke aanpassing voor een leerling met een specifieke leerstoornis is geen gunst. Het is een recht.
Toch kan er tussen dat recht en de dagelijkse realiteit in de klas een aanzienlijke kloof bestaan.
Ook internationaal is België daarop aangesproken. Het VN-Comité voor de Rechten van het Kind wees op lacunes in de ondersteuning van kinderen met een beperking en op de nood aan inclusief onderwijs. Ook het VN-Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap heeft België aanbevolen om redelijke aanpassingen in het onderwijs te waarborgen.
De vraag is dus niet alleen of het recht bestaat. De vraag is of een leerling dat recht ook elke dag in de klas daadwerkelijk kan uitoefenen.
Een goed geïnformeerde en mondige ouder kan de regelgeving opzoeken, gesprekken aanvragen en erop toezien dat de nodige ondersteuning wordt voorzien.
Dat is niet onbelangrijk. Een recente Vlaamse doctoraatsstudie van KU Leuven toont immers aan dat beslissingen over redelijke aanpassingen vaak complex en soms ad hoc tot stand komen en dat ouders daarin een belangrijke rol spelen.
Maar niet elk gezin beschikt over dezelfde kennis, tijd of mogelijkheden om die rol op te nemen. Dat roept een belangrijke vraag op: krijgt elke leerling, ongeacht de achtergrond van zijn of haar gezin, in de praktijk even gemakkelijk toegang tot redelijke aanpassingen?
Voor mij is dat een fundamenteel punt. Een recht dat bedoeld is om ongelijkheid weg te nemen, mag in de praktijk niet afhankelijk worden van de mondigheid, kennis of draagkracht van een gezin.
Daarom heb ik enkele vragen.

1. Heeft de VGC zicht op hoeveel leerlingen met specifieke leerstoornissen in het Nederlandstalige Brusselse onderwijs redelijke aanpassingen krijgen? En weten we welke aanpassingen het meest worden toegepast?
2. Zijn er aanwijzingen dat de toegang tot of toepassing van redelijke aanpassingen verschilt tussen scholen? En is er zicht op de vraag of ook de sociaaleconomische achtergrond van leerlingen een rol speelt in de toegang tot deze ondersteuning?
3. Hoe wordt de continuïteit gegarandeerd wanneer een leerling van schooljaar, klas of leerkracht verandert? Hoe zorgen we ervoor dat bestaande afspraken niet verloren

gaan en dat een leerling niet telkens opnieuw zijn of haar noden moet uitleggen of verdedigen?

4. Hoe ondersteunt de VGC scholen en leerkrachten? Beschikken zij over voldoende expertise rond dyslexie, dysorthografie, dyscalculie, dyspraxie en andere specifieke leerstoornissen?
5. Hoe zorgen we ervoor dat ouders én leerlingen hun rechten kennen en dat vooral gezinnen die minder toegang hebben tot informatie, tijd of ondersteuning niet uit de boot vallen?

Mijnheer het collegelid,
Achter elk dossier over redelijke aanpassingen zit een leerling.
Een leerling die gewoon wil kunnen volgen.
Een leerling die de kans wil krijgen om te tonen wat hij of zij kan.
We moeten kijken naar de leerling die elke ochtend de klas binnenstapt en ons afvragen: krijgt die leerling vandaag daadwerkelijk de ondersteuning waar hij of zij recht op heeft

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Fouad Ahidar
Datum van indiening: 7/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

---

Onderwerp: Het uitblijven van gemeentelijke deelname aan de Zomerscholen in Brussel

Mijnheer het collegelid,

De regering kondigde met veel ambitie 6 miljoen euro aan voor taalondersteuning en zomerscholen. Een belangrijke investering, want zomerscholen kunnen een krachtig instrument zijn om leerverlies tijdens de vakantie te beperken en kinderen extra kansen te bieden.

Zeker voor leerlingen die al met taalachterstand of leerproblemen kampen, kan een kwalitatief aanbod tijdens de zomer een wezenlijk verschil maken.

Maar vandaag moeten we vaststellen dat geen enkele Brusselse gemeente heeft ingetekend op dit aanbod.

Dat is niet alleen opmerkelijk, het is zorgwekkend.

Wanneer een maatregel bedoeld is om gelijke onderwijskansen te bevorderen, maar in Brussel, waar de nood het hoogst is, geen enkele lokale overheid deelneemt, dan moeten we begrijpen waar het beleid botst met de realiteit.

Zijn de voorwaarden te complex, de administratieve lasten te zwaar, of de financiering te beperkt?

Sluit de formule onvoldoende aan bij de institutionele en sociale context van Brussel?

Of ontbreekt er gewoon een structurele dialoog tussen de Vlaamse overheid en de Brusselse gemeenten?

Mijnheer de minister,

Een beleid dat kinderen wil versterken, moet ook werken waar de nood het grootst is.

Zonder lokale deelname dreigt deze maatregel symbolisch te blijven.

We kunnen ons geen kloof veroorloven tussen wat op papier wordt aangekondigd en wat op het terrein gebeurt.

Daarom stel ik u volgende vragen:

1. Kan u bevestigen dat geen enkele Brusselse gemeente heeft ingetekend op het aanbod van zomerscholen?
2. Werden er gesprekken gevoerd met de Brusselse gemeenten over de voorwaarden en modaliteiten, en welke drempels kwamen daarbij naar voren?
3. In welke mate wordt er onderzocht of Brussel nood heeft aan een specifieke formule voor zomerscholen, afgestemd op haar demografische en institutionele context?
4. In welke mate is de regering bereid om de financiering of organisatievorm aan te passen zodat ze beter aansluit bij de Brusselse realiteit?
5. Hoe zal de regering ervoor zorgen dat kinderen in kwetsbare situaties toch toegang krijgen tot intensieve taal- en leerondersteuning tijdens de zomer?

Mijnheer het collegelid,

Als we geloven dat zomerscholen een belangrijk instrument zijn tegen leerverlies en taalachterstand, dan moeten we ervoor zorgen dat ook Brusselse kinderen er daadwerkelijk gebruik van kunnen maken.

Dank voor uw antwoorden.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 1/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: Artificiële intelligentie in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel - nood aan visie, middelen en concrete actie

Mijnheer het collegelid,

Bij de start van het nieuwe schooljaar benadrukt u dat onderwijs de kern vormt van het succes van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel.
Die ambitie kunnen we alleen maar ondersteunen.
Maar wie spreekt over de toekomst van ons onderwijs, kan vandaag onmogelijk rond één fundamentele ontwikkeling heen: artificiële intelligentie.
AI is geen technologie van morgen. Ze zit vandaag al in de klas.
Leerlingen gebruiken generatieve AI om teksten te schrijven, informatie samen te vatten, te vertalen, oefeningen op te lossen en taken voor te bereiden. Leerkrachten gebruiken dezelfde technologie voor lesvoorbereidingen, differentiatie, oefeningen en administratieve ondersteuning.
De snelheid waarmee deze technologie evolueert, staat echter in schril contrast met de snelheid waarmee het beleid antwoorden formuleert.
En precies daar maak ik mij zorgen over.
De VGC stelde eerder zelf dat technologische ontwikkelingen zoals artificiële intelligentie verkend en optimaal ingezet moeten worden om schoolteams, kinderen en jongeren in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te ondersteunen.
De ambitie is er dus.
Maar waar is vandaag de uitvoering?
Waar is het Brusselse actieplan? Welke middelen worden ervoor vrijgemaakt? Welke opleidingen krijgen onze leerkrachten? Welke concrete richtlijnen krijgen scholen? En vooral: tegen wanneer mogen we resultaten verwachten?
We kunnen niet verwachten dat elke schooldirecteur en elke leerkracht individueel moet uitzoeken wat verantwoord AI-gebruik is.
Dat creëert niet alleen onzekerheid, maar dreigt ook nieuwe ongelijkheden tussen scholen te veroorzaken. Sommige scholen zullen beschikken over mensen, middelen en expertise om hiermee aan de slag te gaan, terwijl andere achterblijven.
Dat kunnen we ons in Brussel niet veroorloven.
Onze grootstedelijke en meertalige onderwijscontext maakt de uitdaging bovendien bijzonder.
AI kan bijvoorbeeld kansen bieden voor differentiatie, taalondersteuning en het inoefenen van het Nederlands. Het kan leerkrachten ondersteunen bij het ontwikkelen van aangepast lesmateriaal en mogelijk bepaalde administratieve taken verminderen.
Maar tegenover die kansen staan reële risico's.
Leerlingen moeten begrijpen dat AI fouten kan maken. Ze moeten bronnen leren controleren, kritisch leren denken en onderscheid kunnen maken tussen betrouwbare en gemanipuleerde informatie.
Er zijn daarnaast belangrijke vragen over privacy, persoonsgegevens, auteursrechten, fraude en evaluatie.
En er is een sociale dimensie.
Een leerling met thuis een eigen laptop, digitale ondersteuning en toegang tot betalende AI-tools bevindt zich mogelijk in een heel andere positie dan een leerling die daar niet over beschikt.
AI mag geen nieuwe digitale kloof creëren in het Brusselse onderwijs.

Mijnheer het collegelid,

De VGC beschikt met het Onderwijscentrum Brussel over een instrument dat scholen en leerkrachten ondersteunt. Brussel beschikt daarnaast over universiteiten, hogescholen, technologische bedrijven en een bijzonder diverse onderwijsomgeving.
Waarom zouden we van Brussel dan geen proeftuin voor verantwoord AI-gebruik in het onderwijs maken?
Niet door technologie blindelings in de klas binnen te brengen, maar door gecontroleerde projecten op te zetten, wetenschappelijk te evalueren wat werkt en succesvolle toepassingen vervolgens beschikbaar te maken voor alle Nederlandstalige Brusselse scholen.

Daarom heb ik volgende vragen:

1. Stand van zaken: Heeft u vandaag een volledig zicht op het gebruik van generatieve AI in de Nederlandstalige Brusselse scholen? Heeft de VGC scholen, directies en leerkrachten hierover reeds bevraagd? Zo niet, bent u bereid dit op korte termijn te doen?
2. Brussels AI-actieplan: Bent u bereid om tijdens het schooljaar 2026-2027 een specifiek VGC-actieplan Artificiële Intelligentie en Onderwijs uit te werken? Zo ja, tegen welke concrete datum mogen we dit verwachten? Zo niet, waarom acht u een afzonderlijke strategie niet noodzakelijk?
3. Budget: Welke middelen zijn in de begroting 2026 voorzien voor initiatieven rond AI in het onderwijs? Welk budget bent u bereid hiervoor in de begroting 2027 vrij te maken? Kunt u daarbij een onderscheid maken tussen middelen voor opleiding, pedagogische begeleiding, proefprojecten en digitale infrastructuur?
4. Ondersteuning van leerkrachten: Welke concrete opleidingen rond generatieve AI worden vandaag aangeboden aan Brusselse leerkrachten en directies? Bent u bereid via het Onderwijscentrum Brussel een structureel professionaliseringsaanbod uit te bouwen rond onder andere verantwoord AI-gebruik, privacy, auteursrechten, desinformatie, evaluatie en het herkennen van door AI gegenereerde inhoud?
5. Brusselse AI-proeftuinen: Bent u bereid om nog tijdens het schooljaar 2026-2027 een aantal Nederlandstalige Brusselse scholen te selecteren voor concrete AI-proefprojecten, bijvoorbeeld rond taalverwerving Nederlands, differentiatie, ondersteuning van leerlingen en vermindering van administratieve werklast? Welke partners, zoals universiteiten, hogescholen of andere kennisinstellingen, wilt u hierbij betrekken en hoe zullen de resultaten worden geëvalueerd en gedeeld met andere scholen?
6. Gelijke kansen en concrete doelstellingen: Hoe garandeert u dat AI de digitale en sociale ongelijkheid tussen Brusselse leerlingen niet verder vergroot? Bent u bereid concrete en meetbare doelstellingen vast te leggen voor het einde van deze legislatuur, bijvoorbeeld voor het aantal bereikte scholen, opgeleide leerkrachten en gerealiseerde proefprojecten, en hierover jaarlijks aan de Raad te rapporteren?

Mijnheer het collegelid,

Ik wil afsluiten met één fundamentele bedenking.
De vraag is niet meer of artificiële intelligentie het onderwijs zal veranderen. Dat gebeurt vandaag al. De politieke vraag is of wij die verandering mee sturen, of er achteraan lopen.
Wanneer we zeggen dat onderwijs de kern is van ons succes, dan moet toekomstgericht onderwijs meer zijn dan een ambitie.
Daar horen een visie, een timing, middelen en meetbare resultaten bij.
Brussel heeft alles in handen om een voortrekkersrol te spelen.
Ik hoop dan ook dat u vandaag niet alleen kunt zeggen wat u wilt onderzoeken, maar vooral wat u gaat doen, wanneer u dat gaat doen en welke middelen u daarvoor zult vrijmaken.

Ik dank u.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 4/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: Honderden gezinnen op wachtlijsten: hoeveel Brusselse leerlingen kregen uiteindelijk een bereikbare plaats in het Nederlandstalig secundair onderwijs?

Mijnheer het collegelid,

Op 3 april heb ik u in deze Raad al bevraagd over het tekort aan plaatsen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ik vroeg toen welke concrete maatregelen de VGC nam om de capaciteit te verhogen en welke middel- en langetermijnstrategie ervoor moest zorgen dat Brusselse kinderen effectief toegang krijgen tot een Nederlandstalige school.
Vandaag, vijf maanden later en bij de start van een nieuw schooljaar, wil ik niet opnieuw dezelfde intenties horen. De inschrijvingsronde 2026 geeft ons nieuwe cijfers en vooral een heel concrete vraag: wat is er uiteindelijk gebeurd met de kinderen die in mei geen school toegewezen kregen?
Voor het eerste jaar A meldden zich 3.642 leerlingen aan voor 3.027 beschikbare plaatsen. Op 18 mei hadden 2.890 leerlingen een school toegewezen gekregen. 752 kinderen hadden op dat moment nog geen plaats.
Voor het eerste jaar B waren er 770 aanmeldingen voor slechts 426 plaatsen. 418 leerlingen kregen onmiddellijk een plaats toegewezen. 352 kinderen bleven zonder toewijzing.
Ook in het buitengewoon secundair onderwijs was de situatie bijzonder zorgwekkend: van de 166 aangemelde leerlingen kregen er in die fase slechts 78 een plaats toegewezen.
Achter elk van die cijfers zit een kind. En achter elk kind zit een gezin dat maandenlang niet wist waar zijn zoon of dochter op 1 september naar school zou gaan.
Het Lokaal Overlegplatform stelde dat tegen september ongeveer 95 procent van de aangemelde kinderen uiteindelijk een plaats vindt in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel of in Vlaanderen. Maar dat percentage mag ons niet geruststellen zonder dat we weten wat erachter zit.
Want een plaats vinden is niet hetzelfde als een haalbare plaats vinden. Waar ligt die school? Hoe lang moet een twaalfjarige elke ochtend en avond onderweg zijn? Gaat het om een school die het gezin zelf had gekozen, of om de enige plaats die nog overbleef? Hoeveel gezinnen zijn uiteindelijk naar Vlaanderen uitgeweken of hebben het Nederlandstalig onderwijs verlaten omdat er in Brussel geen werkbare oplossing was?
De voorbije weken zijn bovendien verschillende ouders persoonlijk naar mij toegekomen omdat zij niet meer wisten tot wie zij zich moesten richten. Het ging om ouders die hun kind tijdig hadden aangemeld, geen plaats hadden gekregen en vervolgens weken of maanden in onzekerheid bleven.
Sommigen waren zichtbaar radeloos. Niet omdat zij de procedure niet wilden volgen, maar omdat zij het gevoel hadden dat zij na een weigering grotendeels zelf een oplossing moesten zoeken.
Ouders vertellen mij dat zij via het LOP een overzicht krijgen van scholen waar mogelijk nog plaatsen beschikbaar zijn. Maar een lijst met scholen is nog geen oplossing. Een ouder doorverwijzen naar scholen waar misschien nog plaats is, is niet hetzelfde als een gezin begeleiden tot er daadwerkelijk een haalbare schoolplaats is gevonden.
De verantwoordelijkheid komt daardoor opnieuw bij de ouders terecht: zelf scholen contacteren, zelf bellen en mailen, zelf nagaan of de informatie nog actueel is, zelf wachtlijsten opvolgen en ondertussen hopen dat ergens een plaats vrijkomt.
En niet elk gezin beschikt over dezelfde tijd, dezelfde kennis van het onderwijssysteem, dezelfde digitale vaardigheden of hetzelfde netwerk om wekenlang die zoektocht te voeren.

Precies daar dreigt een procedure die op papier voor iedereen gelijk is, in de praktijk nieuwe ongelijkheid te creëren.
Daarnaast vertellen ouders mij dat de resterende mogelijkheden soms zeer ver van hun woonplaats liggen. In bepaalde situaties kan de dagelijkse verplaatsing meer dan een uur in beslag nemen. Voor een twaalfjarige is dat geen detail. Voor een werkend gezin is dat geen detail. En voor een beleid dat gelijke onderwijskansen centraal zegt te stellen, mag dat evenmin een detail zijn.
Een schoolplaats die op papier bestaat maar dagelijks bijzonder moeilijk bereikbaar is, kan voor dat gezin moeilijk als een volwaardige oplossing worden voorgesteld.
Ik erken dat de VGC investeert in bijkomende capaciteit. De nieuwe campus aan de Pleinlaan ontvangt dit schooljaar ruim 440 leerlingen en moet de komende jaren doorgroeien tot 1.150 plaatsen. Dat is een belangrijke investering en die extra capaciteit is nodig.
Maar precies daarom moeten we vandaag verder kijken dan het aantal gecreëerde plaatsen. Capaciteitsbeleid meet je niet aan het aantal plaatsen dat in een persbericht wordt aangekondigd. Je meet het aan het aantal Brusselse gezinnen dat op 1 september daadwerkelijk een passende en redelijk bereikbare school heeft gevonden.

Mijn vragen:

1. Hoeveel van de 752 leerlingen uit 1A en de 352 leerlingen uit 1B die op 18 mei geen plaats toegewezen kregen, waren op 1 september 2026 effectief ingeschreven in een Nederlandstalige secundaire school in Brussel? Hoeveel staan vandaag nog op een wachtlijst of hebben nog geen definitieve inschrijving?
2. Hoeveel van deze leerlingen weken uiteindelijk uit naar een Nederlandstalige school in Vlaanderen, naar het Franstalig onderwijs of naar een andere onderwijsstructuur omdat zij in Brussel geen geschikte plaats vonden? Wordt deze uitstroom systematisch opgevolgd?
3. Beschikt de VGC of het LOP over gegevens over de afstand en effectieve reistijd tussen woonplaats en uiteindelijk gevonden school, en over het rangnummer van de verkregen schoolkeuze? Hoeveel leerlingen moeten meer dan 30, 45 of 60 minuten enkele reis afleggen?
4. Welke actieve en individuele begeleiding krijgen gezinnen die na de centrale toewijzing geen plaats hebben? Hoeveel gezinnen werden in 2026 door het LOP of de VGC daadwerkelijk begeleid tot een effectieve inschrijving, in plaats van enkel een lijst met mogelijke scholen te ontvangen?
5. Waar situeren zich vandaag de grootste capaciteitstekorten in het Nederlandstalig secundair onderwijs in Brussel? Welke bijkomende plaatsen worden concreet gepland voor 1A, 1B en het buitengewoon secundair onderwijs, op welke locaties en tegen welke schooljaren?
6. Welke concrete capaciteitsdoelstelling legt u vast tegen het einde van deze legislatuur? Wilt u het beleid voortaan evalueren op drie meetbare criteria: een passende plaats in Brussel, een redelijke reistijd en effectieve begeleiding van gezinnen die zonder toewijzing vallen? Welke streefwaarden en timing koppelt u daaraan?

Mijnheer het collegelid,

Ik betwist niet dat er nieuwe capaciteit wordt gecreëerd. Ik betwist ook niet dat veel kinderen die in mei nog op een wachtlijst stonden uiteindelijk ergens een school hebben gevonden.
Maar “uiteindelijk ergens een plaats gevonden” mag geen kwaliteitsnorm worden voor het Brusselse onderwijsbeleid.
Ouders komen niet naar een parlementslid omdat ze zin hebben om over inschrijvingsprocedures te praten. Ze komen omdat ze radeloos zijn en niet meer weten waar ze met hun kind terechtkunnen. Als dat gebeurt, dan moeten wij luisteren - en dan moet het beleid handelen.
Een gezin dat maanden in onzekerheid leeft en uiteindelijk uit noodzaak een school accepteert die ver van huis ligt, heeft technisch gezien misschien een plaats gevonden. Maar de overheid heeft daarmee haar opdracht nog niet noodzakelijk vervuld.

Wanneer wij ouders overtuigen om voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel te kiezen, moeten wij daar ook iets tegenover kunnen zetten: voldoende capaciteit, een transparante procedure en echte begeleiding wanneer het misloopt.
Brusselse gezinnen vragen geen privilege. Ze vragen voorspelbaarheid, bereikbaarheid en de zekerheid dat hun kind niet de prijs betaalt voor een capaciteit die achter de vraag aanloopt.
Daarom verwacht ik vandaag niet opnieuw alleen de mededeling dat 95 procent uiteindelijk een plaats vindt. Ik wil weten welke plaats, waar, op welke afstand, na hoeveel onzekerheid en hoeveel gezinnen onderweg zijn afgehaakt.
Pas wanneer we die cijfers kennen, kunnen we eerlijk zeggen of het capaciteitsbeleid werkelijk aansluit bij wat Brusselse gezinnen nodig hebben.

Ik dank u.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: Voorrang op basis van kennis van het Nederlands: hoe waarborgt de VGC rechtszekerheid, gelijke behandeling en duidelijke inschrijvingen

Mijnheer het collegelid,

De keuze van een school is voor ouders een belangrijke beslissing. Een inschrijvingsprocedure moet daarom voorspelbaar, begrijpelijk en zorgvuldig worden georganiseerd, zeker wanneer voorrangsregels een invloed hebben op de volgorde waarin plaatsen worden toegewezen.
Voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel moet een belangrijk onderscheid helder blijven: het aantonen van kennis van het Nederlands is een voorwaarde om in bepaalde gevallen aanspraak te maken op voorrang; het is geen algemene taalvoorwaarde om toegang te krijgen tot het Nederlandstalig onderwijs. Onduidelijke communicatie hierover kan ouders ten onrechte doen geloven dat hun kind niet kan worden ingeschreven wanneer zij zelf niet aan de voorrangsvoorwaarde voldoen.
Voor de inschrijvingen voor het schooljaar 2027-2028 wordt de aangepaste bewijsregeling toegepast. Voor het bewijs van kennis van het Nederlands op B2-niveau moet de certificering betrekking hebben op de vier vaardigheden lezen, schrijven, luisteren en spreken. Daarnaast blijven ook andere wettelijk aanvaarde bewijsstukken bestaan. Het is dus belangrijk dat ouders tijdig en correct weten welk bewijs in hun concrete situatie volstaat.
Een wijziging van de bewijsregels vraagt meer dan een aanpassing van een website. Ouders moeten ruim vóór de aanmeldingsperiode kunnen nagaan welke documenten aanvaard worden, waar zij eventueel een attest kunnen verkrijgen en wat zij moeten doen wanneer er twijfel bestaat over een ouder diploma of certificaat.
Ook scholen hebben behoefte aan eenduidige instructies. Directies en administratieve medewerkers mogen niet ieder afzonderlijk ingewikkelde regels moeten interpreteren. Een duidelijk aanspreekpunt en consistente richtlijnen zijn nodig om uiteenlopende toepassingen, betwistingen en onnodige administratieve lasten te vermijden.
Daarbij moet de evaluatie zorgvuldig onderscheid maken tussen een onvolledig dossier, een interpretatiegeschil en een daadwerkelijk vastgestelde onregelmatigheid. Alleen met die nuance kan de Raad beoordelen of de regeling correct en gelijk wordt toegepast en waar bijkomende ondersteuning nodig is.
De Vlaamse overheid bepaalt het regelgevende kader. Mijn vragen gaan daarom over de verantwoordelijkheid van de VGC voor informatie, ondersteuning, afstemming met de Vlaamse administratie, de lokale overlegplatforms en de schoolbesturen, en voor het tijdig signaleren van Brusselse uitvoeringsproblemen.

Mijn vragen:

1.Welke communicatieplanning voorziet de VGC voor de inschrijvingen voor 2027-2028? Wanneer ontvangen ouders een duidelijke uitleg over het onderscheid tussen voorrang en toegang, de aangepaste bewijsregels en de verschillende wettelijk aanvaarde bewijsstukken?
2. Welke afspraken maakt u met de Vlaamse administratie, de lokale overlegplatforms en de schoolbesturen over de controle van bewijsstukken, de behandeling van twijfelgevallen en de doorverwijzing wanneer een ouder een beslissing betwist?
3. Hebt u samen met de bevoegde partners zicht op de praktische beschikbaarheid, wachttijden en eventuele kosten van taaltests of attesten voor ouders die zo’n bijkomend

bewijs nodig hebben? Welke knelpunten moeten vóór de aanmeldingsperiode worden opgelost?

4. Welke persoonlijke ondersteuning wordt voorzien voor ouders die digitaal minder vaardig zijn, moeite hebben om oudere bewijsstukken terug te vinden of niet weten welke instantie hun document kan beoordelen? Hoe zorgt u ervoor dat deze hulp voldoende bekend en bereikbaar is?

5. Hoe bevordert de VGC een consistente toepassing in alle betrokken scholen? Hoe worden meldingen en betwistingen opgevolgd en hoe wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen administratieve onvolledigheid, interpretatieverschil en vastgestelde onregelmatigheid?

6. Wanneer zal de Raad de voorbereiding kunnen controleren? Kunt u vóór de start van de aanmeldingsperiode rapporteren over communicatie, ondersteuning en vastgestelde knelpunten en nadien, binnen de privacyregels, over hulpvragen, betwistingen en beschikbare gegevens over de uitvoering?

Mijnheer het collegelid,

De geloofwaardigheid van een voorrangsregeling staat of valt met een betrouwbare en voorspelbare uitvoering. Ouders moeten vooraf weten wat van hen wordt verwacht, scholen moeten dezelfde regels op dezelfde manier kunnen toepassen en mogelijke problemen moeten vóór de inschrijvingsronde worden aangepakt.
Zo kan het Nederlandstalige karakter van het onderwijs worden ondersteund zonder verwarring te creëren over het recht op inschrijving en met de nodige rechtszekerheid voor ieder gezin.

Ik dank u.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: : €216.000 voor taalondersteuning in het Brusselse hoger onderwijs: welk bereik, welke leerwinst en welke resultaten?

Mijnheer het collegelid,

Een diploma hoger onderwijs biedt jongeren kansen om hun talenten te ontwikkelen en zelfstandig hun toekomst uit te bouwen. In een meertalige stad als Brussel is het belangrijk dat studenten die voldoende inhoudelijke capaciteiten hebben niet onnodig worden afgeremd door taalproblemen die met gerichte begeleiding kunnen worden aangepakt.
Op 4 augustus 2026 kondigde de VGC aan jaarlijks 216.000 euro te investeren in Nederlandse taalondersteuning bij Erasmushogeschool Brussel en Odisee, binnen een meerjarenovereenkomst voor 2026-2030. De ambitie is om jaarlijks minstens 500 studenten rechtstreeks te bereiken via onder meer individuele begeleiding, workshops, leertrajecten en ondersteuning op maat.
Een meerjarige overeenkomst biedt de betrokken instellingen de nodige continuïteit. Daar moeten echter duidelijke afspraken tegenover staan over wie wordt bereikt, hoe snel studenten toegang krijgen tot begeleiding en welke concrete vooruitgang de ondersteuning mogelijk maakt.
De doelstelling van minstens 500 studenten verdient daarom nadere duiding. De Raad moet kunnen beoordelen hoe die doelstelling zich verhoudt tot de werkelijke behoefte, welke opleidingen en studentengroepen prioritair worden bereikt en hoeveel studenten met een vastgestelde ondersteuningsnood uiteindelijk geen of slechts beperkte begeleiding krijgen.
Ook het meten van resultaat is essentieel. Het aantal workshops, contacten of deelnemers zegt nog niet of de taalvaardigheid daadwerkelijk verbetert. Waar beginmetingen worden gebruikt, moet duidelijk zijn hoe de vooruitgang later wordt opgevolgd en hoe men vermijdt dat verschillende startsituaties of opleidingsvereisten tot misleidende vergelijkingen leiden.
Studiesucces wordt uiteraard door veel factoren bepaald. Precies daarom is een zorgvuldige evaluatie nodig: niet om ieder studieresultaat aan taalondersteuning toe te schrijven, maar om transparant te maken welke doelstellingen met publiek geld worden nagestreefd, in welke mate die worden gehaald en waar bijsturing nodig is.

Mijn vragen:

1. Hoe wordt de jaarlijkse 216.000 euro verdeeld tussen Erasmushogeschool Brussel en Odisee en, binnen de instellingen, over de betrokken opleidingen en vormen van begeleiding? Welke prestaties en rapporteringsverplichtingen zijn in de overeenkomst 2026-2030 vastgelegd?

2. Op welke behoefteanalyse is de doelstelling van minstens 500 rechtstreeks bereikte studenten per jaar gebaseerd? Hoeveel studenten met een vastgestelde taalondersteuningsnood worden jaarlijks verwacht en welk aandeel daarvan wil men effectief bereiken?

3. Hoe wordt tijdige toegang georganiseerd? Welke afspraken bestaan over het detecteren van taalnoden, doorverwijzing, beschikbare begeleidingsmomenten en eventuele wachttijden, en hoe worden studenten geholpen die begeleiding moeilijk met lessen, stage, werk of gezin kunnen combineren?

4. Welke leerwinst wordt concreet nagestreefd en gemeten? Welke begin- en vervolgmetingen of andere indicatoren gebruiken de instellingen om vooruitgang in taalvaardigheid te beoordelen, rekening houdend met de verschillende startsituaties en opleidingsvereisten?

5. Worden niet-deelname, voortijdige stopzetting van begeleiding en onvervulde hulpvragen systematisch geregistreerd? Hoe worden ervaringen van studenten en docenten verzameld en gebruikt om het aanbod tijdens de looptijd van de overeenkomst bij te sturen?

6. Wanneer ontvangt de Raad een eerste inhoudelijke en financiële evaluatie? Kunt u uiterlijk na het academiejaar 2026-2027 rapporteren over bereik, toegankelijkheid, besteding, gemeten vooruitgang en de concrete verbeteracties voor het daaropvolgende academiejaar?

Mijnheer het collegelid,

Studenten moeten erop kunnen rekenen dat aangekondigde ondersteuning niet alleen bestaat op papier, maar ook tijdig bereikbaar en aantoonbaar nuttig is.
Ik verwacht daarom dat u de meerjarige investering koppelt aan heldere doelstellingen en transparante opvolging, zodat de Raad kan beoordelen welke meerwaarde de taalondersteuning werkelijk biedt voor de onderwijskansen van Brusselse studenten.

Ik dank u.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: Lerarentekort en extra taallessen: welke garantie op volwaardig onderwijs voor Brusselse leerlingen?

Mijnheer het collegelid,

De start van een schooljaar moet leerlingen en ouders vertrouwen geven: vertrouwen dat lessen daadwerkelijk doorgaan, dat leerlingen de begeleiding krijgen die zij nodig hebben en dat schoolteams over voldoende mensen beschikken om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren.
Een sterke beheersing van het Nederlands is daarin essentieel. Extra taalondersteuning kan de onderwijskansen van leerlingen versterken, maar alleen wanneer scholen ook over voldoende personeel beschikken om die ondersteuning te organiseren zonder andere lessen of begeleiding onder druk te zetten.
Bij de start van het schooljaar berichtte BRUZZ dat in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel nog ongeveer 140 leerkrachten werden gezocht. Tegelijk waarschuwde de topman van het GO! dat de bijkomende vraag naar leerkrachten voor extra lessen Nederlands de concurrentie om schaarse profielen kan vergroten en mogelijk personeel uit Brussel kan wegtrekken. Die waarschuwing bewijst op zichzelf geen daadwerkelijke uitstroom, maar maakt een nauwkeurige Brusselse opvolging noodzakelijk.
Het cijfer van 140 moet bovendien correct worden geïnterpreteerd. Eén vacature kan enkele lesuren of een volledige opdracht omvatten. De impact verschilt ook naargelang het onderwijsniveau, het vak, de duur van de vacature en de beschikbare vervangingsmogelijkheden. Om gericht te kunnen handelen, moet duidelijk zijn waar de tekorten zich werkelijk concentreren en welke gevolgen zij in de klas hebben.
Voor leerlingen is de relevante vraag niet alleen hoeveel vacatures openstaan, maar of lessen uitvallen, klassen worden samengevoegd, vervangingen lang aanslepen of ondersteuning wordt verminderd. Vooral leerlingen die sterk afhankelijk zijn van begeleiding op school mogen niet de rekening betalen van een tekort dat zij zelf niet kunnen opvangen.
De VGC zet terecht in op instroom, onder meer via ondersteuning van zij-instromers en begeleiding van startende leerkrachten. Instroom alleen volstaat echter niet. Een duurzaam beleid moet ook aantonen hoeveel mensen worden bereikt, hoeveel van hen effectief in een Brusselse school starten en hoeveel na enkele jaren nog in het onderwijs actief zijn.
De Vlaamse overheid bepaalt de onderwijsregelgeving en de personeelsomkadering. Mijn vragen richten zich daarom op de eigen verantwoordelijkheid van de VGC: de noden van Brusselse scholen in kaart brengen, schoolteams ondersteunen, de beschikbare instrumenten doelgericht inzetten en de Brusselse belangen met concrete gegevens verdedigen bij Vlaanderen.

Mijn vragen:

1. Wat is op 10 september 2026 de actuele omvang van het lerarentekort in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel? Kunt u het gemelde cijfer van ongeveer 140 openstaande betrekkingen actualiseren en uitsplitsen naar vacatures, voltijdse equivalenten, onderwijsniveau, vakgebied en duur van de openstelling?

2. Welke concrete gevolgen van niet-ingevulde betrekkingen worden door de VGC en de schoolbesturen opgevolgd, zoals niet-gegeven lessen, langdurige vervangingen, samengevoegde klassen, grotere lesgroepen of verminderde leerlingbegeleiding?

3. Hoeveel Brusselse scholen moeten in 2026-2027 bijkomende lessen of taalondersteuning Nederlands organiseren, welke bijkomende personeelsbehoefte veroorzaakt dit en hoeveel scholen melden dat de uitvoering door personeelstekort moeilijk of slechts gedeeltelijk mogelijk is?

4. Welke VGC-maatregelen zijn in 2026-2027 specifiek gericht op het aantrekken én behouden van leerkrachten, waaronder zij-instromers en starters? Welk budget, welke bereikdoelstellingen en welke meetbare retentiedoelstellingen zijn daaraan gekoppeld?

5. Welke concrete signalen heeft u ontvangen over mogelijke uitstroom van Brusselse leerkrachten naar scholen buiten Brussel door de bijkomende vraag naar personeel? Welke afspraken of bijkomende maatregelen hebt u hierover gevraagd aan de Vlaamse overheid?

6. Wanneer zal u de Raad een controleerbare stand van zaken bezorgen over het resterende tekort, de gevolgen voor leerlingen, de uitvoerbaarheid van de taalondersteuning en de resultaten van de VGC-maatregelen? Kunt u daarvoor uiterlijk in januari 2027 een eerste evaluatiemoment voorzien?

Mijnheer het collegelid,

Brusselse leerlingen hebben recht op ambitieuze taaldoelstellingen én op lessen die daadwerkelijk kunnen worden gegeven. Het beleid kan daarom niet worden beoordeeld op aangekondigde uren of initiatieven alleen, maar op de vraag of scholen de nodige mensen vinden en behouden.
Ik verwacht dat u duidelijk maakt waar de grootste tekorten zich vandaag bevinden, welke gevolgen leerlingen daarvan ondervinden en welke concrete verbetering scholen dit schooljaar mogen verwachten.

Ik dank u.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Fouad Ahidar
Datum van indiening: 10/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

---

Onderwerp: *De implementatie van de nieuwe onderwijsvisie in de Nederlandstalige basisscholen in Brussel*

Mijnheer het collegelid,

Dit schooljaar is een belangrijk jaar voor het Vlaamse onderwijsbeleid.

De nieuwe onderwijsvisie van minister Zuhal Demir komt nu daadwerkelijk de Brusselse basisscholen binnen.

Vanaf dit schooljaar worden de nieuwe minimumdoelen voor Nederlands, wiskunde en wetenschap en techniek verplicht ingevoerd voor de betrokken leerlingengroepen. De hervorming moet stap voor stap worden uitgerold, met als uiteindelijke ambitie dat leerlingen de nieuwe minimumdoelen bereiken.

Dat betekent dat dit voor Brusselse scholen geen theoretisch debat meer is.

Ik wil vandaag een fundamentele vraag stellen over de richting waarin we ons onderwijs duwen.

Want achter beleidsnota's, minimumdoelen, toetsen en hervormingen zitten geen abstracte cijfers. Daar zitten kinderen achter.

Kinderen met verschillende talenten, verschillende thuissituaties, verschillende leerprofielen en soms zorgen die wij als beleidsmakers nauwelijks zien.

Daar zitten ouders achter die hopen dat hun kind kansen krijgt.

En daar staan leerkrachten voor de klas die elke dag opnieuw proberen om al die kinderen mee te krijgen, vaak in moeilijke omstandigheden.

En laat mij duidelijk zijn: dit is niet alleen mijn bekommernis. Dit is wat vandaag aan de schoolpoorten van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt besproken.

Ouders vragen zich af: *Kan mijn kind nog volgen? Krijgt het voldoende ondersteuning?*

Leerkrachten vragen zich af: *Hoe moeten wij deze nieuwe verwachtingen realiseren in klassen met zulke grote verschillen?*

En leerlingen voelen natuurlijk ook de druk om mee te kunnen.

Daarom moeten we niet alleen vragen welke ambitie het onderwijsbeleid heeft, maar ook welke voorwaarden nodig zijn om die ambitie waar te maken.

Hoge verwachtingen zijn nodig. Brusselse kinderen hebben recht op sterk onderwijs, op kennis, op een goede beheersing van het Nederlands en op een sterke basis in wiskunde en wetenschappen. De laatste PISA-resultaten zijn een duidelijke wake-upcall.

Maar gelijke verwachtingen betekenen niet automatisch gelijke kansen.

Twee leerlingen kunnen dezelfde lat krijgen, zonder dezelfde mogelijkheden te hebben om die lat te bereiken.

De ene leerling heeft thuis rust en ondersteuning. De andere heeft misschien een leerstoornis, spreekt thuis een andere taal, heeft meer tijd nodig of groeit op in moeilijke omstandigheden.

Je kunt kinderen dezelfde lat voorhouden, maar niet doen alsof ze allemaal met dezelfde ladder beginnen.

En wat met de hoofdstedelijke context? Bijna één op vier Brusselse kinderen, 22,9%, leeft in materiële deprivatie. In Vlaanderen is dat 9,2%. Een Brussels kind heeft daarmee ongeveer tweeënhalf keer zoveel kans om in materiële deprivatie op te groeien als een Vlaams kind.

Kortom, als we alleen de lat verhogen, dreigt het onderwijs een *marche ou crève* te worden: wie kan volgen, gaat mee. Wie niet kan volgen, valt uit.

Daarom moeten we investeren in begeleiding, differentiatie, expertise, tijd en mensen. Niet pas wanneer een leerling uitvalt, maar vóór het zover komt.

En daarbij heb ik ook een pedagogische vraag.

Ik maak mij zorgen over de steeds sterkere nadruk op autoriteit en discipline. Wat is daarvan precies de pedagogische meerwaarde?

Willen we kinderen die vooral goed luisteren en reproduceren? Of willen we jongeren die vragen durven stellen, kritisch denken en het gesprek aangaan, ook met volwassenen?
Voor TFA is het antwoord duidelijk: Brussel heeft nood aan jongeren die niet alleen kennis hebben, maar ook kritisch kunnen denken en verantwoordelijkheid durven opnemen in een wereld van klimaatverandering, artificiële intelligentie, sociale ongelijkheid, polarisatie en snelle technologische veranderingen.
Onderwijs moet daarom verder gaan dan de volgende toets: kinderen moeten leren de wereld te begrijpen én mee vorm te geven.
Tegen deze achtergrond heb ik de volgende vragen:

1. Welke concrete ondersteuning krijgen Brusselse scholen en leerkrachten om deze hervorming te realiseren?

2. Hoe zal de impact van de nieuwe minimumdoelen specifiek in de Brusselse context worden opgevolgd?

3. In welke mate zal rekening worden gehouden met de socio-economische achtergrond, verschillende leerprofielen en de zeer diverse Brusselse schoolcontext?

4. In welke mate en op welke wijze wordt tijdens deze overgang het welbevinden van zowel leerlingen als leerkrachten bewaakt?

5. En tenslotte, als uit de resultaten blijkt dat bepaalde groepen leerlingen systematisch achteropraken, in welke mate zal het beleid dan worden bijgestuurd?

Mijnheer het collegelid,
TFA pleit niet voor lagere verwachtingen, maar voor hogere ambities voor ons onderwijsbeleid zelf: niet alleen de lat hoger leggen, maar er ook voor zorgen dat elk kind de kans krijgt om eroverheen te geraken.
Dank u voor uw antwoorden.

Type vraag: ***Vraag om uitleg***
Van: Gilles Verstraeten
Datum van indiening: 14/09/2026

Aan: **Dirk De Smedt**
Bevoegdheden: collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken

---

Onderwerp: Uitrol Ieder kind taalheld

Met het plan 'Ieder kind taalheld' wil de Vlaamse Regering de kennis van het Nederlands bij alle leerlingen versterken en zo taalachterstand voorkomen en wegwerken. Het plan sluit aan bij de nieuwe minimumdoelen en vertrekt van effectieve, wetenschappelijk onderbouwde didactiek: elke leerkracht wordt een taalbewuste leerkracht en elke les moet bijdragen aan taalontwikkeling.

De aanpak loopt van de peuterklas tot het secundair onderwijs. Ze omvat onder meer vroegtijdige screening en voorinstructie, intensieve taalheldklassen vanaf het tweede leerjaar, extra remediëring, drie uur bijkomende Nederlandse taalondersteuning bij de overgang naar het secundair onderwijs en versterkte zomerscholen. Daarnaast investeert de Vlaamse Regering in kwaliteitsvolle leermiddelen, de opleiding van taalexperten en extra professionaliseringsmiddelen voor leerkrachten. Ook ouders, vrije tijd, cultuur en andere partners worden betrokken bij de taalontwikkeling. De uitvoering wordt ondersteund met werkingsbudgetten voor scholen, bijkomende middelen voor zomerscholen en structurele middelen voor professionalisering. Het plan loopt gefaseerd tot 2029.

Tegelijk rijst de vraag in welke mate de VGC het Vlaamse beleid actief mee ondersteunt en versterkt. We vernemen dat er op dit vlak voorlopig weinig nieuwe initiatieven zijn. Naast de inzet van drie trainers bij de opleiding van taalexperten, lijkt vooral het bestaande beleid te worden voortgezet. Nochtans blijven de taalresultaten in Brusselse scholen zorgwekkend en is vroegtijdige en gerichte taalondersteuning bijzonder belangrijk. Andere grootstedelijke besturen nemen bijkomende initiatieven, onder meer rond de invulling van extra uren Nederlands, taalheldklassen, kwaliteitsvolle leermiddelen, zomerscholen en samenwerking met sectorale partners. Ook in Brussel lijkt hier nog ruimte om het Vlaamse plan sterker lokaal te verankeren en bijkomende kansen te creëren.

Daarom had ik u graag volgende vragen gesteld:

- Welke concrete initiatieven neemt de VGC om het plan 'Ieder kind taalheld' lokaal te versterken, naast de inzet van drie trainers bij de opleiding van taalexperten? Plant de VGC bijkomende maatregelen rond extra uren Nederlands, taalheldklassen, kwaliteitsvolle leermiddelen en zomerscholen, en zo ja, welke timing en middelen worden daarvoor voorzien?
- Zult u het plan 'Ieder kind taalheld' bespreken tijdens uw volgend overleg met Vlaams Onderwijsminister Demir?
- Hoeveel zomerscholen heeft de VGC dit jaar georganiseerd en voor hoeveel leerlingen? Wat zijn de ambities voor de komende jaren en hoe wil de VGC ervoor zorgen dat deze taalondersteuning nog gerichter wordt ingezet voor leerlingen met de grootste noden?